

Čteme jinak aneb čtenářská dílna v 5.B

V dnešní době není úplně typické vidět malé dítě s knihou. Zatímco na děti s tabletem, mobilním telefonem či MP3 přehrávačem narážíme téměř denně, knihy mezi mladou generací příliš `nefrčí`. Je těžké najít důvod, proč tomu tak je, nicméně fakta jsou jasná. Obliba čtení mezi malými dětmi klesá. Ve třídě 5.B jsme se proto v letošním školním roce 2018/2019 rozhodli, že budeme „Číst jinak...“. A v čem že náš celoroční třídnický `projekt` spočívá? V hodinách čtení se postupně seznamujeme s různými metodami, které nám pomáhají k rozvíjení čtenářské gramotnosti, a zejména k tomu, abychom měli ke čtení pozitivní vztah! Již v průběhu září a října jsme si vyzkoušeli například čtení s předvídáním, které jsme aplikovali při čtení podvídky Spodní proud od Shauna Tana. Text jsme četli společně po částech a před

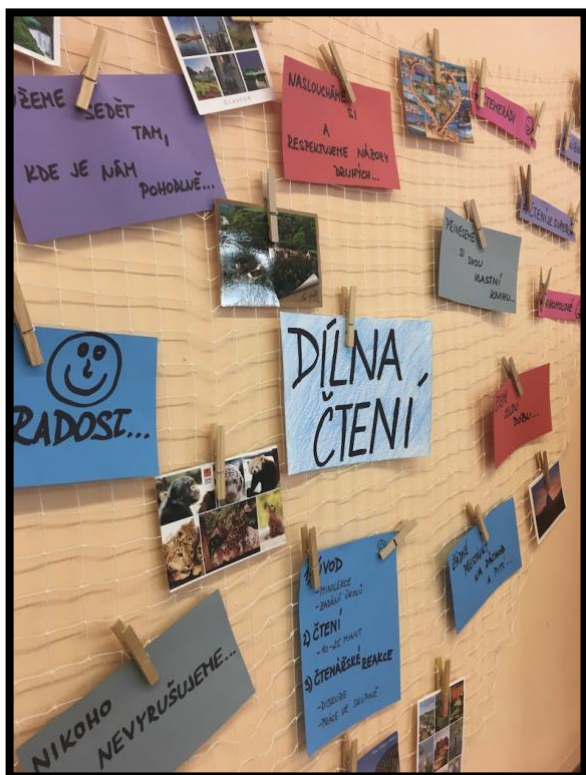

každou částí jsme samostatně na základě ilustrace předvídali, o čem daný příběh (daná část příběhu) bude. Své předpovědi jsme si zapsali a následně je pak sdíleli ve skupinách se spolužáky ve třídě. Až poté jsme si danou část textu přečetli. Díky tomu jsme pak mohli porovnat naši představu s následnou realitou. Čtení s předvídáním žákům sice zpočátku nešlo, postupně se ale

ukázalo, že dokáží do svých předpovědí zapojit své vlastní čtenářské a životní zkušenosti a znalosti, což je cílem této metody. I přesto, že žákům chvíli trvalo, než si na tuto metodu zvykli, bylo patrné, že je baví, neboť přináší ke čtení jisté napětí, o čem ten příběh vlastně bude... 😊

Další metodou, kterou využíváme, je čtení s otázkami. Žáci při ní pracují ve skupinách či ve dvojicích a učí se formulovat vhodné otázky k určitému textu. Tyto otázky nám pak pomáhají porozumět tomu, co je v textu napsáno, ale i tomu, jak je to myšleno. Jde tedy o opačný model toho, kdy žáci mají k textu otázky a odpovídají na ně. Při této metodě nám jde o to, aby žáci byli schopni vymyslet vhodné otázky k textu sami.

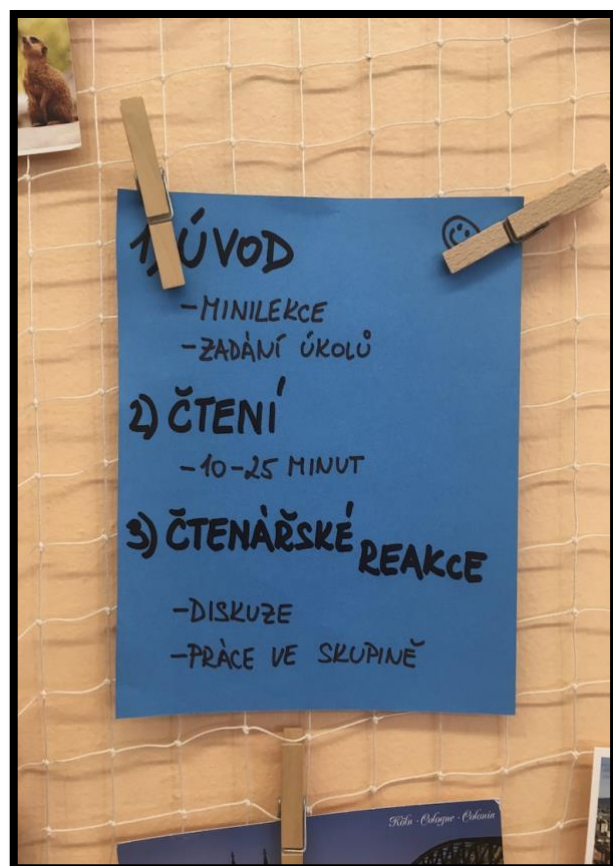

Úplnou novinkou však pro nás letos byla dílna čtení. Tato komplexní metoda, která je vhodná pro četbu individuálně zvolených knih, předpokládá pravidelný systém práce a my ji proto do hodin čtení zařazujeme každý pátek. V průběhu dílny čtení se střídá samostatná práce žáků, skupinová práce či společná debata. Na hodiny dílny čtení si žáci vždy nosí vlastní knihu. Dílna jim dává čas na to, aby ve škole samostatně a nerušeně po dobu 10 - 30 minut četli a umožňuje jim sdílet své čtenářské dojmy se spolužáky. Jedním z hlavních cílů dílny čtení je vytvoření kladného vztahu k vlastní četbě a rozvíjení vlastního čtenářství.

Dílna čtení se skládá ze tří částí a má přesně daná pravidla, která musí všichni ve třídě dodržovat. Žáci při dílně mohou sedět pohodlně kdekoliv ve třídě, musí číst po celou dobu, nesmí měnit místo a nesmí nijak rušit ostatní spolužáky.

1. **Minilekce (5 – 15 minut)** – vysvětlení jevu, který mají žáci při svém čtení sledovat (např. hlavní postava – co je na ní sympatického, nesympatického, jaké záporné postavy v příběhu vystupují, věk postav, co bych dělal na místě postavy..., s kým bych se chtěl kamarádit a proč..., stručný popis děje, co mě při čtení pobavilo/rozesmálo, v jakém prostředí se příběh odehrává apod.)
2. **Čtení (10 – 30 minut)** – samostatné čtení beletristického textu dle výše zmíněných pravidel dílny čtení
3. **Čtenářské reakce (5 - 15 minut)** – žáci pracují ve skupinách a sdílí své čtenářské dojmy, diskutují o problematice, kterou měli při čtení sledovat, zapisují si poznámky, naslouchají si, doporučující si vzájemně knihy apod.

Je mi potěšením, že dílna čtení žáky baví a chtějí ji proto ve svém rozvrhu každý týden. Od začátku školního roku jsme zatím měli pouze čtyři dílny, při každé další je ale vidět to, jak se žáci zlepšují nejen v pochopení textu, ale i ve vlastním vyjadřování, což pokládám již nyní za velký úspěch. Zatím čteme pokaždé jen 15 minut, v průběhu tohoto času byste ale ve třídě slyšeli spadnout i špendlík... všichni si vždy najdou místo, kde chtějí číst, nikdo neruší a všichni nadšeně čtou. ☺ Tomuto jistě napomáhá i fakt, že žáci čtou knihy, které si sami vybrali. Zpočátku sice někteří mají problém najít vhodnou knihu, po společné konzultaci ale pokaždé najdeme nějaké řešení a každý tak může číst s radostí a se zájmem. A o tom dílna čtení je. Držte nám palce a pokud budete mít zájem, přijďte se na nás a na dílnu čtení někdy podívat. Čtení zdar!

Za 5.B ZŠ B. Hrozného zapsal P. Pokorný

